Hukuk Bölümü 2013/970 E. , 2013/1288 K.

- **1994 ILE 1999 YILLARI ARASINDA DIYARBAKIR ILI, ERGANI ILÇESI, ŞÖLEN BELEDIYESI BAŞKANLIĞI'NI YAPMIŞ DAVACI TARAFINDAN, BELEDIYE BAŞKANLIĞI GÖREVINDE GEÇEN SÜRELERIN FIILI HIZMET SÜRESINE EKLENMESI ISTEMI ILE YAPILAN BAŞVURUNUN REDDINE ILIŞKIN KARARIN IPTALI ISTEMI ILE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : R.H.

Vekili : Av. A.K.

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av. H.T.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 1994 ve 1999 tarihleri arasında Diyarbakır İli, Ergani İlçesi, Şölen Belediyesi Başkanlığı görevini üstlendiğini, bu görev süresi içinde davacıya Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından 65816273 sicil numarasının verildiğini, davacının 09.11.2010 tarihinde davalı kuruma müracaat ederek Belediye Başkanlığı görevinde geçen sürelerin fiili hizmet süresinde eklenmesine karar verilmesini istediğini; ancak, davalı kurum tarafından verilen cevapta; davalının Belediye Başkanlığı görevinden önce emeklilik hakkı tanınan vazifede bulunmadığı gibi Belediye Başkanlığı görevi sırasında da müracaat etmediği gerekçesi ile talebin reddedildiğini belirterek; söz konusu işlemin iptali istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 11. İdare Mahkemesi: 17.10.2012 gün ve 2011/1714 Esas, 2012/1760 Karar sayılı kararı ile davanın 5510 sayılı yasa hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği ve bu kanunun 101. Maddesi gereğince de uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir

Davacı bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Diyarbakır 2. İş Mahkemesi: 18.03.2013 gün ve 2012/1183 Esas, 2012/137 Karar sayılı kararı ile davacının talebinin emekli sandığı kanunu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, bu kanun kapsamında açılan davaların görüm ve çözümünde ise idari yargının görevli olduğunu görev yönünden davanın reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 30.9.2013 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. Maddesi'nde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı M. Ali GÜMÜŞ'ün davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava; davacının Şölen Belediyesi Başkanlığı görevini yürüttüğü 1994 ile 1999 tarihleri arasında çalıştığı sürelerin, fiili hizmet süresinde sayılmasına yönelik müracaatının, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı'nın, 26/04/2011 tarih ve 2011/371 sayılı kararı ile reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve Yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine

tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliY. gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve Yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

08.06.1949 tarih ve 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun 12. Maddesine 1377 sayılı kanun ile eklenen 2. Fıkrasının "n" bendinde;"Sosyal güvenlik kuruluşlarına tâbi görevlerde bulunmadan veya bu kuruluşlara tâbi olarak çalışmakta iken illerin daimi komisyon üyeliğine veya belediye başkanlığına seçilen ve atananlar ile Sandıktan veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından emekli, yaşlılık veya malûllük aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve atananlar, istekleri üzerine istek dilekçelerinin Sandık kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren emekli kesenekleri kendilerince, karşılıkları kurumlarca ödenmek ve emekli aylıkları Sandıkla ilgilendirildikleri tarihten itibaren kesilmek suretiyle " iştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi sayılacakları düzenlenmiş, bu kişiler hakkında İş ve İşçi Sigortaları Kanunlarının hükümleri uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda sözü edilen kanun hükümleri uyarınca yapılan değerlendirme neticesinde; 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı yasanın 12. Maddesine 1377 sayılı yasa ile eklenen "n" bendi uyarınca iştirakçi sıfatıyla çalıştığını iddia eden davacı yönünden, Şölen Belediye Başkanlığı görevini yürüttüğü 1994 ile 1999 tarihleri arasındaki çalışma süresi için 5434 sayılı yasaya göre kamu iştirakçisi sıfatını taşıyıp taşımadığı, davacının bu sıfatı taşınması veya taşımaması durumunda Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı'nın 26/04/2011 tarih ve 2011/371 sayılı davacının talebinin reddine ilişkin kararının doğru olup olmadığı hususlarını değerlendirme görevinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesi gereğince idari yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 11.İdare Mahkemesinin 17.10.2012 gün ve 2011/1714 Esas, 2012/1760 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 30.9.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.